

**Apequteqaat aallaavigalugu Inatsisartut oqallinnissaannik siunnersuut, una pillugu:
Nunatta napparsimaviini katsorsaasoqarnikkut maannakkut siunissamilu
amerlassutsitigut ikinnerpaaffiliisimanerput qanoq iliorluta naammassineqarnissaa
qulakkeersimassavarput**

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens- Erik Kirkegaard, Siumut)

Akissuteqaat

(Agathe Fontain, Peqqissutsimut Nunallu Avannarliit Suleqatigiinnerannut Naalakkersuisoq)

Apequteqaat aallaavigalugu oqallinneq

Nunatsinni nakorsatut atorfiit amerlassusiligaanerata sammeneqarnissaa siunertaralugu Inatsisartunut ilaasortap Jens-Erik Kirkegaardip, Siumut, saqqummiussineranut qujanaq. Oqallinnissamut tunngavissiami ersarippoq qitiusumik ajornartorsiut tassaasoq nunatsinni nakorsassaaleqineq aammalu utoqqaat amerliartornerat.

Nunatsinni innuttaasut siunissami amerlassusissaannik naatsorsukkat malillugit utoqqaat 67-it sinnerlugit ukiullit 2040-mi marloriaatinngussapput, tamatumalu peqatigisaanik innuttaasut ikiliartorlutik. Taamaattumillu peqqinnissaqarfimmi sullissinissamut pisariaqartitsineq taamaaqataanik annertunerusumik sullissinissamut piareersartariaqarpoq. Tunngavissiami allaaserineqareersumi Peqqinnissaqarfik ullumikkut sullissinermi isumalluutissanik amikkisaareerpoq aammalu nakorsassaaleqilluni ajornartorsiut oqallinnerlu nutaajunani.

Peqqissutsimut Pitsaaliuinernullu Aqutsisoqarfik peqqinnissaqarfimmi nakorsat sulisorisat attatuarnissaanut nutaanillu sulisussarsiorniarluni iliuousissanik amerlasuunik ukiuni arlalinni ingerlataqartarpoq. Siunissami qaninnerusumi suliniutit, assersuutigalugu nakorsanik taartaasartunik atuineq, taavalu suliniutit siunissami ungasinnerusumut tunngasut sulissutigineqarlutik.

Tamakku ilaatigut kalaallit nakorsannngorniartut, nakorsat inuusunnerit nakorsallu nunatsinnut attuumassutillit qanimut attaveqatigisarnertigut ingerlanneqarput. Sulisorisat attatuarnissaannut, ilinniaqqinnissamut periarfissat kiisalu suliatigut ineriartornissaq annertuumik aallunneqarput. Tamatuma saniatigut sulisussarsiortarnermik suliniut annertoq aallartinneqartussaavoq, tassuunalu nunatsinni nakorsatut sulinerup nunanit allanit soqutigineqarnerulernissaa qulakkeerniarneqassalluni.

Tassunga atatillugu aamma oqaatigineqassaaq nakorsat peqqinnissaqarfimilu sulisut soraarnerini ingerlaavartumik naliliisitsisoqartarmat. Nalilersuinerit takutippaat inuiaqatigiinni pissutsit allat peqqinnissaqarfimmi sulisuuginnarnissamut aamma aalajangiisooqataasartut. Tamatumani pineqarput sulisut ineqarniarnikkut atugaat, ulluunerani paaqqinniffinni inissat meeqqallu atuarnerat.

Nakorsassaaleqineq nunatsinni ilinniagaqassutsip nalinginnaasumik ajornartorsiutaaneranut aamma attuumassuteqarpoq. 2016-ip naanerani innuttaasut 16-it sinnerlugit ukiullit 38,2

procentii meeqqat atuarfiata saniatigut ilinniagaqartuupput tamannalu 2006-imiilli arriitsuinnarmik annertusiartuaarsimavoq. Piffissami 2012-imit 2016-ip tungaanut ilinniagaqartut ilinniarnertuutut misilitsinnermik angusisimasut tamarmiusut amerlassusiat 353-it 404-llu akornanni nikerarpoq.

Misissuinerit takutippaat timikkut peqqissuseq ilinniagaqarnerlu ersarissumik ataqatigiittut. Inuit sivilisinerusumik ilinniagalit inunnit sivikinnerusumik ilinniagalinnit peqqinnarnerusumik inooriaaseqarput. Taamaattumillu apeqqummut tamatumunnga ilaasoq tassaavoq ilinniagaqassuseq qaffassarneqartariaartoq, tassami innuttaasut peqqissusiannut ilinniagaqassuseq aamma atalluinnarmat. Taamaattumillu innuttaasut peqqinnerulersinniarlugit aammali inuusuttut amerlanerit nakorsatut ilinniagaqalernissamut piginnaanillit amerlanerulernissaat qulakkeerniarlugu ilinniartitaaneq tunngavissatut pingaartutut Naalackersuisunit isigineqarpoq.

Naalackersuisut erseqqissaatigerusuppaat innuttaasut ataasiakkaat peqqissuunissartik namminneq tunngaviusumik akisussaaffigimmassuk. Peqqinnissaqarfik pitsaaliuinikkut katsorsaanikkullu ikorfartuissaaq, taakkulu sulisunit peqqinnissamut ilinniarsimasunit isumagineqarput – tassalu imaappoq nakorsat kisimik pinnatik peqqinnissamulli suliallit tamarmik isumaginnittuupput.

Peqqinnissaqarfik naleqqussartuariaqarpoq, innuttaasut agguataarneranni ineriartornermut malinnaanikkut, innuttaasut nuttarnerannut aammalu nakorsat sulinerminni immikkut ittumik ilisimasaqaleriartornerannut. Tamakkulu tassaapput napparsimmavinnut mikinerusunut nakorsanik sulisussarsiornermi ajornarnerulersitsisartut.

Taamaattumillu innuttaasut peqqissuunissaannut suliniuteqarnissaq pingaaruteqarluinnarpoq, taamaammallu suliap ingerlanneqarnissaani kommunit peqatigalugit annertuumik akisussaaffeqarput. Ukiuni aggersuni Naalackersuisut pitsaaliuinermik suliniutit annertusarniarpaat aammalu assigiinngitsunik suliallit ingerlatsiviillu assigiinngitsut akornanni suleqatigiinneq annertusarneqassalluni. Tamatuma saniatigut peqqinnissaqarfik qanittuusoq ataqatigiissorlu ukiuni aggersuni aallunneqassaaq, tamatumanilu aaqqissuussaaneq naleqqussaaneerlu Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfimmit aammalu Peqqissutsimut Pitsaaliuinernullu Aqutsisoqarfimmit misissuataarneqassallutik.

Naalackersuisut Inatsisartunut ilaasorta q isumaqatigaat nutaanik aaqqissuussinissaq nutaanillu aaqqiissuteqarnissaq pisariaqartinneqarmata. Pitsaanerumik siunnerfeqarnerusumillu sulisussarsiortarnissaq, peqqinnerulernissamut siuarsaaneq aammalu nunatsinni innuttaasut nappaataat annikillisarlarlugit suliniutissat ilagaat. Aammalu innuttaasut ilinniartitaanernik sivilisinerusunik ingerlataqartut amerlisinneqarnissaata aallunneqartuarnissaat pingaaruteqarpoq.

Naggasiullugu oqaatigineqarsinnaavoq ajornartorsiutip tamarmiusup tamatuma aaqqiiviginiarnerani ingerlatsiveqarfiit naalackersuisoqarfiillu akimorlugit suleqatigiinnissaq pingaaruteqarluinnarmat.

Taama oqaaseqarlunga oqalliluarnissassinnik kissaappassi.